

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: M. Frunze)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Sîrbu, D. Dulghieru, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

1 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Vitali Bairamov, reprezentat de avocatul Ion Cernolev, și de Olga Bairamova, reprezentată de avocatul Maxim Chișca,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Olga Bairamova împotriva lui Vitali Bairamov, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Buiucani cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 30 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 23 mai 2019, Olga Bairamova a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vitali Bairamov, intervenient accesoriu DPDC sect. Buiucani cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 22 ianuarie 2019, de către Serviciul de Stare Civilă sect. Rîșcani, mun. Chișinău a fost desfăcută căsătoria dintre părțile litigante, eveniment înregistrat în Registrul actelor stării civile sub nr. 23.

A menționat că în rezultatul căsătoriei s-a născut copilul minor XXXXX, născut la XXXXX, care se află la întreținerea și educația sa, or, la un consens cu pârâtul, în privința stabilirii domiciliului copilului minor, nu s-a ajuns, având în vedere că totdeauna mama reprezintă prima autoritate cu care se confruntă copilul, deoarece în relațiile cu ea, el cunoaște primele reguli, primele obligații, primele forme morale, tot prin intermediul ei, care devine tipar și model pentru el, descoperă lumea din imediata lui apropiere prin observarea și imitația fiecărui gest, fiecărei acțiuni a mamei lui, mai mult ca atât fiind o figură importantă de atașament, care are un rol decisiv în dezvoltarea emoțională și socială a copilului, reclamanta a considerat că este întemeiat și necesar ca domiciliul copilului minor, să fie stabilit cu reclamanta.

Reclamanta a reținut că educația și întreținerea copilului minor a fost lăsată în seama sa, vreme ce, pârâtul, se eschivează de la aceasta obligațiune, necăfind la faptul că pentru ai acorda o îngrijire cât mai eficientă și o creștere cât mai decentă, sunt necesare cheltuieli destul de costisitoare, mai mult ca atât având în vedere

vârsta copilului, necesitățile indispensabile întru asigurarea unui mediu stabil din punct de vedere material și moral, a subliniat reclamanta că, întâmpină dificultăți privind îndeplinirea celor expuse mai sus, or, la nenumăratele solicitări către pârât, întru acordarea ajutorului material necesar, acesta refuză categoric, refuz, la baza căruia se statuează, lipsa tendinței îndreptate spre grija și educarea minorului, ostilitatea relațiilor dintre pârât și reclamantă, deoarece ura pe care acesta o manifestă față de reclamantă, a depășit cu mult sentimentele ultimului față de copilul minor.

Astfel, a notat că având în vedere faptul că atât normele de drept național cât și internațional stabilesc, că răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei, trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Reclamanta a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată, stabilirea domiciliului copilului minor XXXXX, născut la XXXXX cu mama, încasarea din contul lui Vitali Bairamov în beneficiul Olgăi Bairamova, a pensiei pentru întreținerea copilului minor, XXXXX, născut la XXXXX, în mărime de 3500 de lei/ lunar, începând cu luna ianuarie 2019 (inclusiv) până la atingerea majoratului copilului minor, încasarea din contul lui Vitali Bairamov în beneficiul Olgăi Bairamova a pensiei pentru întreținerea părintelui care îngrijește copilul minor comun în mărime de 2000 de lei/ lunar, începând cu luna ianuarie 2019, până la împlinirea vârstei de 3 ani de către copilul minor XXXXX, născut la XXXXX, precum și încasarea din contul lui Vitali Bairamov în beneficiul Olgăi Bairamova a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 19 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Olga Bairamova. S-a determinat domiciliul copilului minor XXXXX, născut la XXXXX cu mama, Olga Bairamova. S-a dispus încasarea din contul lui Vitali Bairamov în beneficiul Olgăi Bairamova, pensie pentru întreținerea copilului minor, XXXXX în mărime fixă de 1 600 de lei, plătită lunar, începând cu data adresării cererii în judecată - 23 mai 2019 și până la atingerea majoratului copilului minor. S-a încasat din contul lui Vitali Bairamov în beneficiul Olgăi Bairamova pensie pentru întreținerea fostului soț care necesită sprijin material, ocupat cu îngrijirea copilului comun, XXXXX, în mărime fixă de 1 500 de lei, plătită lunar, începând cu data adresării cererii în judecată - 23 mai 2019 și până la atingerea vârstei de 3 ani a copilului minor, XXXXX. În conformitate cu pct. 67 al Hotărârii Curții Constituționale, nr. 39 din 14 octombrie 2017, privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 15 alin.(2) lit. d) și 38 alin.(4) lit. f) din Codul de executare al Republicii Moldova, prezenta hotărâre, în partea plății pensiei de întreținere, urmează a fi executată imediat, la expirarea termenului de 15 zile din data pronunțării. S-a încasat din contul lui Vitali Bairamov în beneficiul Olgăi Bairamova, cheltuielile de judecată în mărime de 100 de lei. S-a încasat din contul lui Vitali Bairamov în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1 080 de lei. În rest, cererea de chemare în judecată depusă de Olga Bairamova împotriva lui Vitali Bairamov, intervenient accesoriu DPDC sect. Buiucani cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

La 5 noiembrie 2020, prin intermediul poștei electronice, Olga Bairamova, reprezentantă de avocatul Maxim Chișca, a declarat apel, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii instanței de fond, și emiterea unei noi hotărâri.

La 23 martie 2021, Vitali Bairamov, reprezentat de avocatul Oleg Calugari, la data de 23 martie 2021, a depus cerere de apel incident, solicitând casarea hotărârii primei instanțe.

Prin decizia din 30 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de Olga Bairamova, reprezentată de avocatul Maxim Chișca, și cererea de apel incident depusă de Vitali Bairamov, reprezentat de avocatul Oleg Calugari. S-a menținut hotărârea din 19 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Olga Bairamova împotriva Vitali Bairamov, intervenient accesoriu DPDC sect. Buiucani cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Pentru a decide astfel, prin prisma art. 74 alin. (1), 75 alin. (1) și (2), 76 alin. (1) Codul familiei, în coroborare cu materialele cauzei, Colegiul a constatat netemeinicia cererilor de apel declarate și corectitudinea și legalitatea hotărârii instanței de fond.

Totodată, Colegiul a considerat justă reținerea primei instanțe prin care a indicat că pretenția reclamantei privind încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor, în sumă bănească fixă în mărime de 3500 de lei/ lunar, este parțial întemeiată, dispunând încasarea doar a sumei de 1 600 de lei/ lunar, sumă care este una rezonabilă pentru întreținerea copilului minor, această sumă ar asigura, pe cât se poate, un trai decent copilului și totodată nu este o sumă împovărătoare, raportată la realitățile economico-financiare și necesităților de întreținere a unui copil, iar alegațiile părților apelante ca fiind pur declarative și neprobate nici într-un mod.

De altfel, instanța de apel a reținut că Vitali Bairamov pretinde la stabilirea pensiei de întreținere a copilului minor sub forma unei cote din salariu și/ sau alte venituri, indicând că are un salariu de 2722 de lei/ lunar, însă, instanța a apreciat critic aceste afirmații or, din înscrisurile prezentate de însuși apelantul/ pârât, și anume ordinele de încasare a numerarului, acesta menționează că a transferat în contul Olgăi Bairamova pe parcursul anului 2019, peste 29 500 de lei, ceea ce în medie constituie aproximativ 3 000 de lei/ lunar.

Mai mult, Colegiul a reținut că conform răspunsului oferit de CNAS, anume Vitali Bairamov este beneficiar de indemnizație lunară pentru creșterea copilului minor XXXXX, stabilită pentru perioada de la 1 octombrie 2017 până la 11 iunie 2020 în cuantum de 3 142,14 de lei/ lunar, cuantumul indemnizației fiind calculat reieșind din venitul mediu lunar asigurat realizat în perioada mai 2017 - iunie 2016 care constituie 10 473,80 de lei, astfel, alegațiile acestuia precum că are salariul în mărime de 2 722 de lei, nu pot fi reținute de instanță, or acestea se combat de probele anexate la materialele cauzei, astfel, Colegiul a constatat netemeinicia argumentelor expuse de apelanți asupra cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor.

Totodată, având în susținere normele enunțate în coroborare cu dispozițiile art. 58 alin. (1) Codul familiei, Colegiul a considerat a fi incontestabil că atât Olga Bairamova cât și Vitali Bairamov sunt obligați să contribuie în mărime egală la întreținerea copilului minor, iar când, din anumite motive, încasarea pensiei de

întreținere, sub forma unei cote din salariu și/ sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar, în contextul dat, Colegiul a conchis că suma de 1600 de lei/ lunar pentru întreținerea unui copil minor este reală și rezonabilă reieșind din actele prezentate la materialele cauzei.

În ce privește dezacordul apelanților privind dispunea de către instanța de fond a încasării pensiei pentru întreținerea fostului soț, care necesită sprijin material, ocupat cu îngrijirea copilului minor, Colegiul la fel a conchis că dezacordul acestora este unul formal și neîntemeiat, or, apelanta/ reclamanta manifestându-și dezacordul cu cuantumul sumei dispus spre încasare, nu a motivat nici într-un mod și nu a probat care anume norme materiale au fost interpretate eronat de instanța de fond la stabilirea sumei de 1 500 de lei cu titlu de pensie pentru întreținerea fostului soț, care necesită sprijin material, ocupat cu îngrijirea copilului minor, la fel, cum nici apelantul/ pârât, solicitând respingerea pretenției date, nu a probat cele invocate în cererea de apel incident.

La 28 septembrie 2021, Vitali Bairamov, reprezentat de avocatul Ion Cernolev, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată la examinarea cauzei nu au constatat just și au dat o apreciere incorectă situației de fapt, mai mult nu au examinat cauza sub toate aspectele și nu au stabilit cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt caracteristice raportului juridic.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

La 19 octombrie 2021, Olga Bairamov, reprezentată de avocatul Maxim Chișca, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată la examinarea cauzei nu au constatat just și au dat o apreciere incorectă situației de fapt, mai mult nu au examinat cauza sub toate aspectele și nu au stabilit cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt caracteristice raportului juridic.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 30 iunie 2021 și a expedit-o participanților la proces la 19 iulie 2021 (f.d. 149), or, la actele cauzei nu se regăsește dovada de recepționare a acesteia de către participanți la proces.

Astfel, recursurile declarate la 28 septembrie 2021 și 19 octombrie 2021, sunt în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 7 octombrie 2021 instanța de recurs a comunicat intimaților recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței.

Astfel, la 19 octombrie 2021, DPDC sect. Buiucani a depus referință, prin care a solicitat ca la adoptarea soluției să se țină cont în exclusivitate de interesul superior al copilului.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de Vitali Bairamov, reprezentat de avocatul Ion Cernolev, și de Olga Bairamova, reprezentată de avocatul Maxim Chișca, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile ca inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Vitali Bairamov, reprezentat de avocatul Ion Cernolev, și de Olga Bairamova, reprezentată de avocatul Maxim Chișca, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursurile declarate de Vitali Bairamov, reprezentat de avocatul Ion Cernolev, și de Olga Bairamova, reprezentată de avocatul Maxim Chișca, ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Vitali Bairamov, reprezentat de avocatul Ion Cernolev, și de Olga Bairamova, reprezentată de avocatul Maxim Chișca, împotriva deciziei din 30 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat